

چکیده فارسی:

عنوان: ارزیابی میزان رعایت استانداردهای طراحی بخش اورژانس در بیمارستان‌های عمومی آموزشی دانشگاه علوم پزشکی ایران: ۱۳۹۶

مقدمه: سیستم‌های درمانی باید بر مبنای اصول و استانداردهایی ساخته شود تا در شرایط متفاوت کارایی لازم را داشته باشد. شناخت صحیح و جامع بیمارستان‌ها به عنوان مهمترین واحد ارائه دهنده خدمات درمانی بسیار حائز اهمیت بوده و تلاش برای بهبود سطح خدمات این گونه مراکز به خصوص از منظر فضای فیزیکی، تاثیر به سزایی در ارتقاء سطح کیفی خدمات در شبکه درمانی کشور خواهد داشت. با توجه به این که در بخش اورژانس اکثر بیمارستان‌های آموزشی کشور به دلیل نبود استانداردهای لازم در زمان طراحی بیمارستان‌های آموزشی، از وضعیت مطلوب بسیار دور می‌باشد؛ بنابراین این پژوهش با هدف ارزیابی میزان رعایت استانداردها در طراحی معماری، تاسیسات مکانیکی و الکتریکی بخش اورژانس در بیمارستان‌های عمومی آموزشی وابسته به دانشگاه علوم پزشکی ایران در سال ۱۳۹۶ با کتاب‌های استاندارد برنامه‌ریزی و طراحی بیمارستان ایمن و سنجش‌های اعتباربخشی بیمارستان‌های آموزشی صورت گرفته است تا نقاط ضعف و قوت طراحی این بخش را براساس شناخت صحیح و دقیق عملکرد و مسایل کیفی دخیل در طراحی مورد بررسی قرار دهد تا در نهایت بتوان گامی موثر در جهت جبران نقص‌ها، کمبودها و ارائه خدمات اورژانسی با کیفیت بهتر برداشت.

روش پژوهش: این پژوهش از نظر هدف در حیطه پژوهش‌های کاربردی و براساس ماهیت و روش گردآوری داده‌ها، از نوع مقطعی است، که به توصیف بخش اورژانس بیمارستان‌های منتخب و تحلیل نتیجه حاصله می‌پردازد. با استفاده از مرور متون و مطالعه کتابخانه‌ای چک لیست گردآوری داده‌ها طراحی گردید و با بهره‌گیری از روش مصاحبه حضوری و مشاهده، داده‌ها جمع‌آوری شد. حجم نمونه مورد پژوهش، بخش اورژانس چهار بیمارستان عمومی آموزشی دانشگاه علوم پزشکی ایران بوده و روش نمونه‌گیری در این پژوهش غیر تصادفی هدفمند می‌باشد. پس از جمع‌آوری داده‌ها توسط چک لیست، تحلیل داده‌ها با استفاده از روش‌های آماری توصیفی انجام گردیده، که از توزیع فراوانی مطلق و مقایسه درصدها، میزان رعایت استانداردها در این زمینه محاسبه گردید و طی جداول و نمودارهای آماری، درصد رعایت موارد استانداردهای مربوط به آن‌ها نشان داده شد. نتایج حاصله جهت تحلیل محتوایی در پانل خبرگان ارائه، تا بر اساس نظر خبرگان میزان تطابق در حیطه‌های معماری، تاسیسات مکانیکی، الکتریکی و اعتباربخشی آموزشی با معیار استانداردهای موجود به صورت رتبه‌ای بررسی گردد.

یافته‌ها: بخش اورژانس مرکز شهدای هفتم‌تیر، فیروزگر و فیروزآبادی از نظر طراحی معماری، تاسیسات مکانیکی، الکتریکی و اعتباربخشی آموزشی تطابق چندانی با معیارهای استاندارد ندارد؛ از نظر اعتباربخشی تا حدودی با استانداردها تطابق دارد. کمترین تطابق با استانداردها برای ساختار تاسیسات الکتریکی در مرکز شهدای هفتم تیر ۲۸/۸ درصد و برای مرکز فیروزآبادی ۱۹/۱ درصد و برای مرکز فیروزگر در زمینه اعتباربخشی آموزشی هیچگونه تطابق با معیارهای آموزشی وجود ندارد. بیشترین تطابق برای اعتباربخشی در مرکز شهدای هفتم‌تیر ۶۲/۵ درصد و برای مرکز فیروزآبادی و فیروزگر ۵۰ درصد می‌باشد. در بخش اورژانس مجتمع حضرت رسول اکرم (ص) از نظر طراحی معماری، تاسیسات مکانیکی، الکتریکی و اعتباربخشی و اعتباربخشی آموزشی تطابق زیادی با معیارهای استاندارد دارد؛ کمترین تطابق با استانداردها در این مرکز برای ساختار طراحی معماری ۵۷/۶ درصد، تاسیسات الکتریکی ۵۸/۱ درصد و بیشترین تطابق برای اعتباربخشی ۷۵ درصد و تاسیسات مکانیکی ۷۳/۴ درصد می‌باشد.

نتیجه‌گیری: در پژوهش حاضر بیشترین مقدار تطابق از نظر طراحی معماری، تاسیسات مکانیکی، الکتریکی، اعتباربخشی و اعتباربخشی آموزشی با معیارهای استاندارد در مرکز حضرت رسول اکرم (ص) و کمترین مقدار تطابق از نظر طراحی معماری و اعتباربخشی آموزشی در مرکز فیروزگر، از نظر تاسیسات مکانیکی و الکتریکی در مرکز فیروزآبادی، از نظر اعتباربخشی در دو مرکز فیروزگر و فیروزآبادی است. به طور کلی در پنج حیطه مورد بررسی، کمترین تطابق با استانداردها در مراکز فیروزگر و فیروزآبادی و بیشترین تطابق در مرکز حضرت رسول اکرم (ص) می‌باشد.

کلید واژه: استاندارد - طراحی معماری - اورژانس - تاسیسات مکانیکی - تاسیسات الکتریکی - اعتباربخشی آموزشی